

Riksdagens svar RSv 34/2017 rd — RP 20/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av gymnasielagen och lagen om finansiering av undervisnings-och kulturverksamhet

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av gymnasielagen och lagen om finansiering av undervisnings-och kulturverksamhet (RP 20/2017 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 1/2017 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av gymnasielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen (629/1998) 3 § 2 mom. och 7 § 2 mom., av dem 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1499/2016, och
fogas till lagen nya 4 a och 4 b § som följer:

3 §

Utbildningsanordnare

Gymnasieutbildning kan också, enligt vad ministeriet beslutar, ordnas i statliga läroanstalter. Beslut om att ordna undervisning och att lägga ned verksamheten fattas av ministeriet med iakttagande i tillämpliga delar av vad som bestäms i 4 § 2 och 3 mom. samt i 4 a och 4 b §.

Riksdagens svar RSv 34/2017 rd

4 a §

Särskild utbildningsuppgift

Med en särskild utbildningsuppgift avses undervisning inom vilken betoningen i väsentlig utsträckning ligger på ett eller flera läroämnen eller studiehelheter eller undervisning som är inriktad på att avlägga en sådan internationell examen som till sin nivå motsvarar studentexamen och som avses i 17 § i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005). I undervisningen görs, på det sätt som anges i 2 mom., avvikelser från bestämmelser och föreskrifter om gymnasieutbildningen. I en särskild utbildningsuppgift kan ingå en skyldighet att handha riksomfattande utvecklingsuppgifter som gäller ifrågavarande undervisning.

I undervisning enligt en särskild utbildningsuppgift kan, på det sätt som anges i tillstånd enligt 3 §, avvikelser göras från bestämmelserna om undervisningens innehåll i 7 § 2 mom. och från bestämmelserna om timfördelningen i en statsrådsförordning som utfärdas med stöd av 10 § 1 mom. Om avvikelser från de bestämmelser som nämns ovan kräver det kan avvikelser göras från de grunder för gymnasiets läroplan som Utbildningsstyrelsen beslutar om med stöd av 10 § 2 mom.

Beviljande av en särskild utbildningsuppgift förutsätter, förutom ett allmänt behov av gymnasieutbildning, ett sådant behov av att ordna utbildning enligt 1 mom. som anknyter till fördjupande av kunnandet och skapande av mångsidiga studiemöjligheter. En ytterligare förutsättning är att sökanden har yrkesmässiga och ekonomiska förutsättningar att ordna utbildning enligt den särskilda utbildningsuppgiften.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av en särskild utbildningsuppgift och av en riksomfattande utvecklingsuppgift som eventuellt ingår i den och om innehållet i den riksomfattande utvecklingsuppgiften kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 b §

Kontroll av att förutsättningarna för en särskild utbildningsuppgift uppfylls och återkallande av uppgiften

Undervisnings- och kulturministeriet ska regelbundet utreda om förutsättningarna för en särskild utbildningsuppgift och en riksomfattande utvecklingsuppgift som anknyter till den uppfylls.

Undervisnings- och kulturministeriet kan återkalla en särskild utbildningsuppgift eller en riksomfattande utvecklingsuppgift som anknyter till den om behovet av dessa eller förutsättningarna för att sköta dem har försvagats avsevärt.

7 §

Undervisningens omfattning och innehåll

I gymnasiets lärokurs ingår, enligt vad som föreskrivs med stöd av 10 §, modersmål och litteratur, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga studier, humanistisk-samhällsvetenskapliga studier, religion eller livsåskådningskunskap, gymnastik och andra konst- och färdighetsämnen samt hälsokunskap. I de studier som nämns i detta moment kan enligt vad som föreskrivs med stöd av 10 § ingå lärokurser av olika omfattning. För en studerande

Riksdagens svar RSv 34/2017 rd

som avlägger gymnasieutbildningen enligt den lärokurs som föreskrivs för vuxna är konst- och färdighetsämnena samt hälsokunskapen frivilliga.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas redan innan den träder i kraft på handläggningen av och beslut på sådana ansökningar som gäller sådan utbildning enligt 4 a § som inleds den 1 augusti 2018.

Studier enligt en särskild utbildningsuppgift som inletts under giltighetstiden för den bestämmelse om särskild utbildningsuppgift som gällde innan denna lag trädde i kraft kan slutföras inom ramen för den studietid som anges i gymnasielagens 24 § 1 mom.

— — — — —

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), 6 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, 7 § 1 mom., 24 § 1, 2 och 7 mom., 32 § 1 mom. och 50 § 2 mom., av dem 6 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 32 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1410/2014, 24 § 1 och 7 mom. sådana de lyder i lag 1502/2016, 24 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1045/2013 och 50 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1486/2016, samt

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 926/2010, 1410/2014 och 1486/2016, en ny 1 a-punkt, och till 24 §, sådan den lyder i lagarna 1045/2013, 1410/2014, 1486/2016 och 1502/2016, ett nytt 11 mom. samt till lagen en ny 24 a § som följer:

5 §

Grunden för beräkning av finansieringen

Finansieringen för driftskostnaderna bestäms enligt kalkylerade grunder. Finansieringen bestäms

— — — — —

1a) för en särskild utbildningsuppgift i gymnasiet som den andel av tilläggsfinansieringen för den särskilda utbildningsuppgiften som motsvarar den relativa andel som utbildningsanordnarens prestationer utgör av samtliga utbildningsanordnarens prestationer,

— — — — —

Riksdagens svar RSV 34/2017 rd

6 §

Kommunens statsandel och grunden för statsandelen för utbildning som avses i gymnasielagen och för grundläggande yrkesutbildning

För kostnader som föranleds av de verksamheter som nämns i 5 § 1 och 1 a-punkten beviljas kommunen i statsandel det belopp som fås när grunden för kommunens statsandel, som beräknats enligt 2 mom., minskas med kommunens självfinansieringsandel som beräknats enligt 8 §.

Grunden för kommunens statsandel fås genom sammanräkning av

1) produkten av antalet studerande inom gymnasieutbildning som ordnas av kommunen och inom utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning och de per studerande bestämda priserna per enhet samt den tilläggsfinansiering för en särskild utbildningsuppgift i gymnasiet som avses i 24 a §, vilken bildas så att den relativa andel som prestationerna inom den särskilda utbildningsuppgift som anordnas av kommunen utgör av alla utbildningsanordnares prestationer multipliceras med den nationella tilläggsfinansieringen för den särskilda utbildningsuppgiften,

— — — — —

7 §

Finansiering av gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning som ordnas av samkommuner och privata utbildningsanordnare

För sådana verksamheter som avses i 5 § 1 punkten beviljas samkommuner och privata utbildningsanordnare finansiering till ett belopp som motsvarar statsandelsgrunden och som beräknats enligt antalet studerande hos utbildningsanordnarna, priserna per enhet och tilläggsfinansieringen för en särskild utbildningsuppgift på det sätt som föreskrivs i 6 § 2 mom.

— — — — —

24 §

Priserna per enhet för gymnasier

Priserna per enhet för studerande vid gymnasier beräknas årligen på basis av de riksomfattande totalkostnader som alla utbildningsanordnare har orsakats av gymnasieutbildning under året före det år som föregår det år då priserna per enhet bestäms. Från totalkostnaderna avdras först 1,57 procent för tilläggsfinansieringen för en särskild utbildningsuppgift i gymnasiet. Vid beräkning av priserna per enhet beaktas emellertid inte utgifterna för undervisning utomlands eller studerande som får sådan undervisning. Vid beräkning av priserna per enhet viktas antalet studerande som deltar i utbildning som förbereder för gymnasieutbildning med koefficienten 1,21. Vid beräkning av priserna per enhet viktas antalet studerande som studerar i gymnasieutbildning för vuxna eller utbildning som förbereder för gymnasieutbildning med koefficienten 0,65, med undantag av studerande som får utbildning vid en internatskola.

Priserna per enhet för kommuner och samkommuner graderas på basis av nyckeltalet för ett obetydligt antal studerande, i enlighet med vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Priset per enhet för en privat utbildningsanordnare är detsamma som priset per enhet i den kom-

Riksdagens svar RSv 34/2017 rd

mun där utbildningen huvudsakligen ordnas. Om kommunen inte ordnar gymnasieutbildning, beräknas priset per enhet för en privat anordnare av gymnasieutbildning på samma sätt som priset per enhet för kommunen. För undervisning som ordnas utomlands bestäms priset per enhet genom att det genomsnittliga pris per enhet som föreskrivs för gymnasieutbildning enligt 23 § graderas i enlighet med vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet och vad undervisnings- och kulturministeriet bestämmer med stöd av förordningen. Undervisnings- och kulturministeriet kan av andra särskilda skäl än de som avses i 24 a § höja priset per enhet.

— — — — —
För en studerande som studerar i gymnasieutbildning för vuxna eller utbildning som förbereder för gymnasieutbildning är priset per enhet 65 procent av det per studerande bestämda priset per enhet för utbildningsanordnaren i fråga. Detta gäller dock inte studerande som får utbildning vid en internatskola.

— — — — —
För att jämna ut konsekvenserna av betydelsefulla förändringar i statsandelssystemet kan undervisnings- och kulturministeriet höja priserna per enhet för 2019 i fråga om sådana anordnare av gymnasieutbildning som kommer att få en minskad finansiering av gymnasieutbildningen på grund av 24 a §.

24 a §

Tilläggsfinansiering för en särskild utbildningsuppgift i gymnasiet

Anordnare av gymnasieutbildning beviljas på basis av en särskild utbildningsuppgift enligt 4 a § i gymnasielagen samt på basis av en riksomfattande utvecklingsuppgift som tilläggsfinansiering för en särskild utbildningsuppgift ett belopp som sammanlagt motsvarar den andel enligt 24 § 1 mom. som dragits av från de riksomfattande totalkostnaderna för gymnasieutbildning omvandlad till kostnadsnivån för respektive finansår. Tilläggsfinansiering betalas dock inte till utbildningsanordnare som tar ut sådana avgifter som avses i 28 § 4 mom. i gymnasielagen.

Utbildningsanordnarens prestationer fås genom en sammanräkning av produkterna för antalet studerande inom den särskilda utbildningsuppgiften den 20 september det år som omedelbart föregår finansåret och de viktkoefficienter som anges för den särskilda utbildningsuppgiften. Undervisnings- och kulturministeriet kan separat för varje utbildningsanordnare höja viktkoefficienterna på basis av en riksomfattande utvecklingsuppgift som ingår i den särskilda utbildningsuppgiften. När verksamhet enligt den särskilda utbildningsuppgiften inleds och under de två följande finansåren beräknas finansieringen enligt det uppskattade antalet studerande. Det uppskattade antalet studerande som inleder första årskursen viktas med koefficienten 5/12. Skillnaden mellan det faktiska och uppskattade antalet studerande beaktas när prestationerna beräknas för det år som omedelbart följer på finansåret i fråga.

I ett tillstånd enligt 3 § i gymnasielagen beslutar undervisnings- och kulturministeriet om det maximala antalet studerande inom en särskild utbildningsuppgift som ska beaktas vid beräkningen av tilläggsfinansieringen för utbildningsanordnaren.

Bestämmelser om viktkoefficienterna enligt 2 mom. utfärdas och bestämmelser om grunderna för höjande av dem kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSV 34/2017 rd

32 §

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för privata utbildningsanordnare

För privata utbildningsanordnare höjs priserna per enhet och den tilläggsfinansiering för särskilda utbildningsuppgifter i gymnasiet enligt 24 a § för gymnasier, yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning så att höjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som de privata utbildningsanordnarna betalat utgör av de mervärdesskattefria kostnader som dessa utbildningsformer orsakar de privata utbildningsanordnarna.

50 §

Beviljande och justering av finansiering

Med undantag för sådan finansiering som avses i 10 § 1 och 3 mom. samt 11 och 24 a § justerar undervisnings- och kulturministeriet före utgången av finansåret den finansiering som beviljats i enlighet med 1 mom. så att den överensstämmer med det genomsnittliga antalet studerande under finansåret. Finansieringen för grundläggande yrkesutbildning justeras dock så att den högst motsvarar 87,56 procent av det totala antal studerande som fastställts i tillståndet att ordna yrkesutbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Undervisnings- och kulturministeriet kan utifrån den bestämmelse om särskilda utbildningsuppgifter som gällde när 4 a § i gymnasielagen trädde i kraft bevilja i 24 a § i denna lag avsedd tilläggsfinansiering under åren 2019-2020 inom ramen för det belopp som nämns i paragrafens 1 mom. på basis av studerande som inlett sina studier innan 4 a § i gymnasielagen trädde i kraft.

Helsingfors 2.5.2017

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare